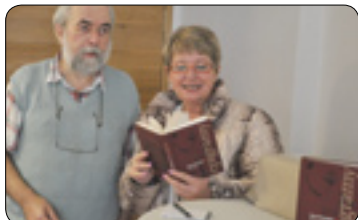

Havlíčkobrodské listy

pro občany našeho města

11

www.muhb.cz

Nové brodské knihy
(str. 5)

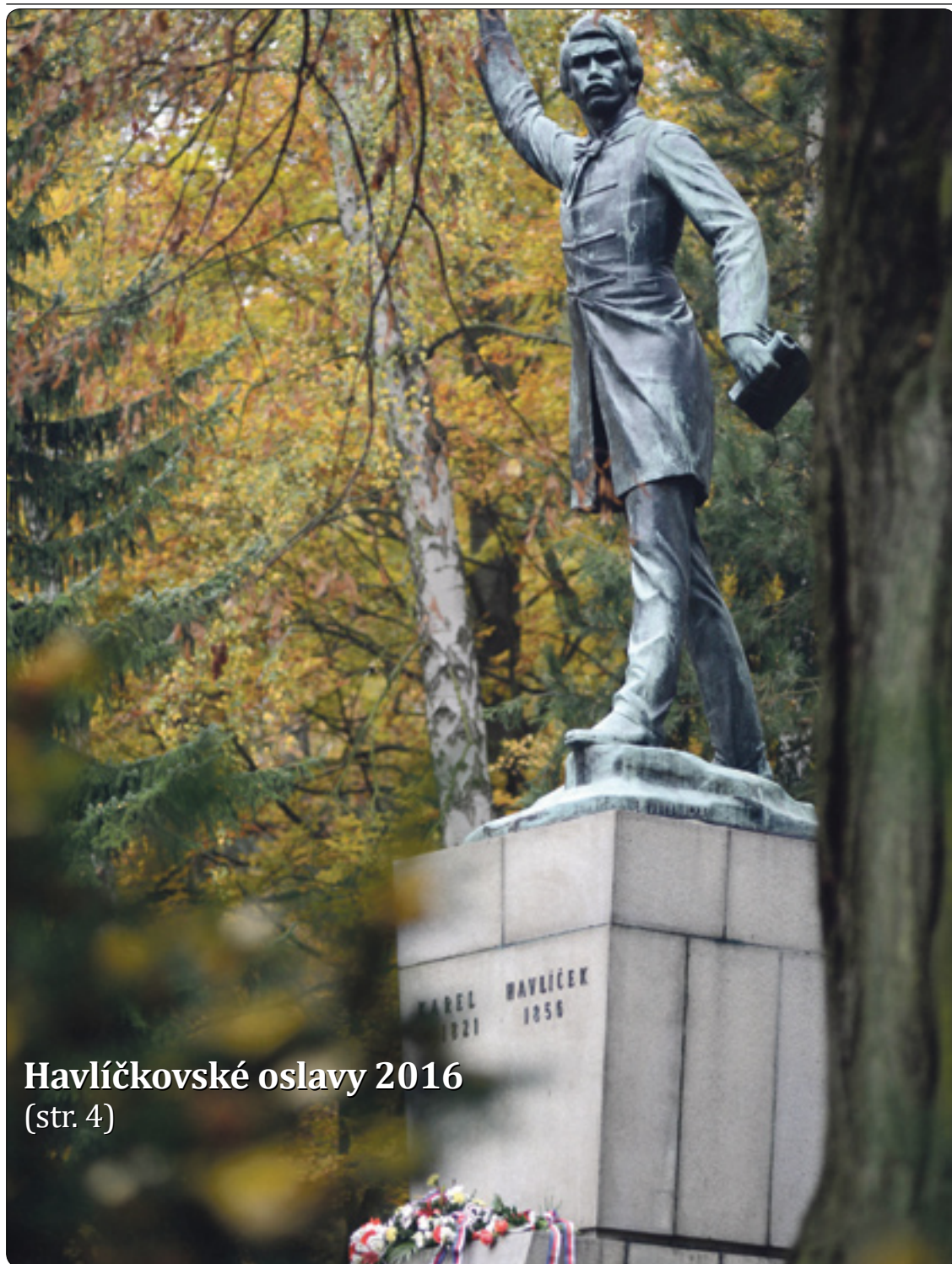
760 let první zmínky o Brodu
(str. 8)

Zahrada smyslového vnímání
(str. 9)

Jaromír Stojan
(str. 13)

Havlíčkovské oslavy 2016
(str. 4)

Složení nového zastupitelstva Kraje Vysočina

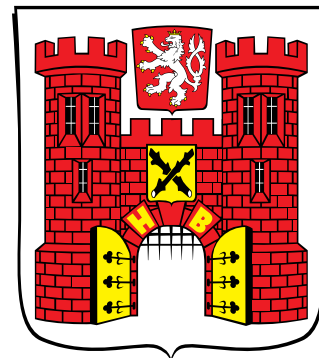
V Zastupitelstvu Kraje Vysočina složilo 1. 11. 2016 v Jihlavě slavnostní slib 45 zvolených zastupitelů. Hejtmánem zůstává Jiří Běhounek. V Radě Kraje Vysočina setrvají i nadále některé známé tváře. Jiřího Běhouneka, Janu Fialovou, Vladimíra Novotného a Martina Hyského doplní za ČSSD Jan Hylíš (HB), za Hnutí ANO přibude Josef Pavlík a Pavel Franěk, za ODS poslankyně Jana Fischerová (HB), která je zároveň náměstkyní hejtmána a deváté místo v radě patří Pavlu Pacalovi (Starostové PRO VYSOČINU). Ve vedení kraje vystřídají Libora Joukla, Marii Kružíkovou, Zdeňka Chláda a Petra Piňose. V zastupitelstvu také zasednou další broďáci: ČSSD Ivana Mojžyšková, ODS Jan Tecl, KDU-ČSL Čeněk Jůzl, KSČM Milan Plodík.

Světлана Pátková

**Vzpomínka věnovaná
obětem komunizmu**
17. 11. v 11 h. ve Štáflově ulici

Advent
na Havlíčkově náměstí
27. 11. v 16 h.

Zastupitelstvo města
12. 12. od 14.30 hodin
MěÚ Havlíčkově náměstí

Nejstarší brodské výročí

Letošní jubilejní vzpomínkové akce na Karla Havlíčka tak trochu zastínily jiné významné výročí v dějinách našeho města. Právě minulý měsíc uplynulo rovných 760 let od první písemné zmínky o Brodě. Před deseti lety mohli návštěvníci výstavy, věnované předcházejícímu jubileu, spatřit na několik dnů mezi archivními dokumenty také faksimile nenápadné, nepřilíživě dekorativní listiny, v níž je tato první písemná zmínka obsažena. Listinu vydal 20. října 1256 v Kroměříži olomoucký biskup Bruno a lze ji zjednodušeně chápat jako rozsudek ve sporu dvou církevních řádů o správu nad dvěma kostely. V latinském textu listiny jednu stranu reprezentuje „frater Benedictus, ordinis fratrum domus Theutonice, plebanus in Brod“.

O co se konkrétně jednalo? Brodský farář Benedikt, člen řádu německých rytířů, byl v rozepři s Jindřichem, příslušníkem řádu benediktinů z Vilémova, kdo z nich bude spravovat kostely v Dlouhé Vsi a lokalitě označené jako Medius Mons, při čemž tato v překladu Prostřední Hora bývá většinou ztotožňována s pozdějším Svatým Křížem. Olomoucký biskup Bruno rozhodl ve prospěch brodského faráře Benedikta.

Těžko by se vilémovští benediktini s německými rytíři přeli o dva bezvýznamné venkovské kostely, z jejichž správy by jim plynuly pramalé požitky. Dlouhá Ves i Svatý Kříž jsou v té době známá hornická střediska. Okolí Brodu po nálezu rudných žil tehdy právě prožívalo svou „stříbrnou horečku“ a jeho bohatství se zdálo nevyčerpatelné. Již následujícího roku v listopadu 1257 daroval Smil z Lichtenburka desátky z dolů v Brodě, Bělé, Šlapanově a Přibyslavi klášterům v Sedlci, Mnichově Hradišti a Ždaru.

Tento šlechtic z rodu Ronovců, těšící se panov-

Město převzalo do své pečeti dvě zkřížené ostrve ze znaku pánů z Lichtenburka. Na poměrně dobře zachovalém exempláři z roku 1281 zaujmou po stranách vyobrazené hornické nástroje, které mohou v tomto případě symbolizovat propojení městského a horního práva.

Listina olomouckého biskupa Bruna z 20. října 1256, která obsahuje první písemnou zmínku o Brodě, se zachovala pouze v pozdější confirmaci (potvrzení) této z 26. června 1262. Text původní listiny začíná na čtvrtém řádku vpravo a zmínka o Brodě je na sedmém řádku vlevo.

nikově přízni, prokázal mezi soudobými velmoži ojedinělý smysl pro podnikání a Brod se pod jeho vládou stal střediskem horní správy v celém revíru. Smil z Lichtenburka bývá také považován za zakladatele Brodu jako města. Zůstává však otázkou, kdy k tomu došlo. Písemný doklad o založení města se nedochoval, pokud vůbec v listinné formě dříve existoval. Zda již v roce 1256, v němž se objevuje první písemná zmínka o Brodě, mělo rozvíjející se sídliště svá práva a organizovanou městskou správu, nevíme a těžko se toho lze i v budoucnosti dopátrat. Podle dřívějších názorů tomu tak již možná mohlo být. Město se mělo utvářet přibližně od roku 1251, kdy Ronovci ovládli Posázaví s jeho nedávno objeveným nerostným bohatstvím, do r. 1257. Napovídaly by tomu i obě zmiřované listiny. Lichtenburkové byli známí svou přízní k řádu německých rytířů a těžko by jim určili za komendu jenom tak ledajaké sídlo, byť by již bylo střediskem celého důlního obvodu. Druhá listina z r. 1257, kterou Smil daruje desátky ze stříbrných dolů, naznačuje, že v té době patrně již existovala určitá pevná horní správa, která potom nemohla vycházet od jinud než z Brodu. Brod je také v listině jmenován na prvním místě. Jak víme z pozdější doby, v našem případě byla práva městská i horní úzce propojena. Je ovšem pravdou, že v obou listinách je Brod označován bez jakéhokoliv přívlastku, upomínajícího na jeho případný městský status, což však na druhou stranu by bylo možné přičíst charakteru a dikci obou listin. Současní badatelé jsou ve své většině opatrnější a kladou ustanovení města se všemi jeho patřičnými dobovými atributy až do let 1258–1261, kdy se v listinách v souvislosti s Brodem píše o měšťanech a rychtáři.

Ať již tomu tedy bylo jakkoliv, faktem zůstává, že

v padesátých letech 13. století bylo rozměřeno nové město vedle staršího sídliště podle tradice umístovaného přibližně do prostoru dnešního Smetanova náměstí. Založení města představovalo podnik dosti nákladný a dlouhodobý. Jak to bylo tehdy obvyklé, Smil z Lichtenburka jeho uskutečnění svěřil samozřejmě i se všemi riziky lokátorovi Vernherovi, řečenému Rybář (Piscator), který přivedl nové německé osadníky, zvláště horníky a další řemeslné odborníky, řídil rozvržení ulic, rynku i jednotlivých parcel. Získal za to dědičný úřad rychtáře a různé majetkové výhody. Stará předlokační osada nakonec vytvořila s nově osazenou částí jeden městský celek, posléze obehnaný hradbami. Převzetí původního názvu Brod pro celé město by mohlo svědčit o tom, že se rozhodně nejednalo o sídliště bezvýznamné, ale že tato zřejmě tržní osada již dlouho předtím vydobyla si důležitost na Haberské stezce. Zkrátka dobrá „obchodní značka“ se v obecném povědomí nemění.

Nejpozději po svém reálném konstituování město dostal město od Smila z Lichtenburka soubor práv, jimiž se mělo řídit jak uvnitř, tak navenek, zvláště ve vztahu ke své vrchnosti. Zda došlo k jeho formální písemné kodifikaci, není patrné. Přesto však existovalo, neboť se na něj odvolává listina z roku 1278 daná Brodu Smilovými syny. Vydavatelé městská práva i práva měšťanů ještě v mnohém rozhojnili. Zajímavé se v něm propojuje horní a městské právo, když při správě hor dává značné pravomoci městským úřadům, aniž by však výrazněji krátilo práva vrchnosti a panovníka. Toto velké brodské privilegium je možno bezesporu považovat za vyvrcholení první etapy v dějinách našeho města.

Miloš Tajovský

Havlíčkobrodské listy, periodický tisk územního správního celku. Měsíčník města Havlíčkův Brod, registrační číslo MK ČR E 17032, ročník 10, vydává město Havlíčkův Brod, IČO 00267449. Kontaktní osoba Světlana Pátková tel. 606 687 071, e-mail: spatkova@muhb.cz. Redakční rada: Mgr. Jan Tecl, MBA, Ing. Čeněk Jůzl, Bc. Ivana Mojšůvková, Bc. Libor Honzárek, Ing. Tomáš Hermann, Ing. Ivan Kuželka, Zbyněk Stejskal, PhDr. Zdeněk Dobrý, Jiří Čáslavský, Eva Vyoralová, Jan Nosek. Redakce: Světlana Pátková (red). Foto pro HB listy: Světlana Pátková (pokud není uvedeno jinak). Titulní foto: Libor Blažek. Grafická úprava a tisk: Sprintera s.r.o., Crespo s.r.o., VLTAVA-LABE-PRESS, a.s. Distribuce: Česká pošta a.s. Korespondenční adresa: Havlíčkobrodské listy, podatelna MěÚ, Havlíčkovo nám. 57, 580 61 Havlíčkův Brod.

Své příspěvky nebo dotazy můžete posílat na adresu spatkova@muhb.cz, nebo dodat do boxu Havlíčkobrodských listů na podatelnu Městského úřadu, Havlíčkovo nám. 57 nejpozději do 25. dne v měsíci. S připomínkami k distribuci se obračejte na Městské informační centrum v budově Městského úřadu na Havlíčkově náměstí. Za obsahovou správnost příspěvků ručí autor. Nevyžádané příspěvky a fotografie se nevracejí. Redakce si vyhrazuje právo upravovat a krátit příspěvky. Články není možné využívat v jiných periodikách bez souhlasu vydavatele.

Město Havlíčkův Brod podpoří bezpečnost ve městě preventivními opatřeními

Současná zhoršená bezpečnostní situace vyvolala znepokojení některých havlíčkobrodských obyvatel. Na obavy občanů zareagovala radnice několika preventivními opatřeními.

„V těchto dnech připravujeme podání žádosti o dotaci na zřízení pracovních míst čtyř preventivistů, kteří by především ve večerních a nočních hodinách, včetně víkendů, pomáhali strážníkům monitorovat problémová místa ve městě,“ upřesnil starosta města Havlíčkův Brod Jan Tecl a dodal, že pokud by se městu nepodařilo získat dotaci, je připraveno uvolnit peníze na tyto pracovní pozice přímo z rozpočtu města.

Mezi problémové lokality ve městě lze v současné době zařadit zejména Kalinovo nábřeží, Čechovku a Škvárovnu.

„Dále zřídíme další kamerový bod, který by pokryl nejen pohled na dětské hřiště na Kalinově nábřeží, ale také na hlavní světelnou křižovatku a ke sportovní hale, v jejíž nedaleké blízkosti se také nachází dětské hřiště,“ popsal další opatření Tecl.

Městská policie v současné době věnuje zvýšenou pozornost vytipovaným lokalitám.

„Spolupracujeme s kolegy od státní policie na vyšším pokrytí problémových míst našimi strážníky tak, abychom se na nich nekřížili. Zároveň do těchto lokalit směřujeme i naši mobilní techniku,“ přiblížil ředitel havlíčkobrodské městské policie Jan Pavlík.

„Věříme, že tato opatření, která chceme zavést co možná nejdříve, povedou k nápravě a celkovému uklidnění situace ve městě,“ zakončil starosta Jan Tecl.

Alena Doležalová

Stručný přehled nejdůležitějších změn vyplývajících z novely školského zákona

S novým školním rokem zavádí novela školského zákona řadu změn, které se dotknou dětí a žáků mateřských a základních škol a jejich zákonných zástupců. Novela především garantuje s účinností od 1. září 2016 právo dětí v mateřských a základních školách na tzv. **podpurná opatření**. Tato opatření pomohou překonávat jejich znevýhodnění – jedná se o děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dříve označované jako děti a žáci zdravotně postižené a znevýhodněné, ze sociálně znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí) nebo žáky nadané a mimořádně nadané.

V oblasti předškolního vzdělávání se od následujícího školního roku nově zavádí:

- **povinné předškolní vzdělávání** – s účinností od 1. 9. 2017 je stanoveno dětem, které dosáhnou pěti let do 31. 8. 2017, začít pro školní rok 2017/2018 plnit bezplatné, povinné předškolní vzdělávání v mateřské škole.
- **individuální vzdělávání dětí** – může probíhat v mateřské škole po celý školní rok, nebo jen po jeho určité části. Záměr je nutné oznámit řediteli mateřské školy nejpozději tři měsíce před začátkem školního roku. Další možný způsob plnění povinného předškolního vzdělávání je vzdělávání v přípravné třídě při ZŠ Nuselská

• **zápis k povinnému předškolnímu vzdělávání** bude mateřská škola vypisovat v období prvních 14 dnů v květnu. Místně příslušný obecní úřad stanoví spádové mateřské školy školské obvodů

• **přednostní přijímání čtyřletých dětí pocházejících ze spádového obvodu dané mateřské školy až do naplnění MŠ** (od 1. 9. 2017)

• Povinné budou informace o podmínkách uvolňování dětí ze vzdělávání a omlouvání absencí včetně způsobu dokládání jejich důvodu

Změny v oblasti základního vzdělávání:

• od 1. 9. 2016 se mění období, ve kterém je zákonný zástupce povinen přihlásit své dítě k zápisu k povinné školní docházce v základní škole. Původní termín 15. 1. až 15. 2. se mění na **1. 4. až 30. 4.**

• dále se mění termín, do kterého může zákonný zástupce podat žádost o odklad povinné školní docházky. Od školního roku 2016/2017 je nutné doručit žádost o odklad povinné školní docházky již v době zápisu dítěte k plnění povinné školní docházky (dříve do 31. 5.)

• **individuální vzdělávání žáka** je možné i na II. stupni, musí být zajištěno osobami s vysokoškolským vzděláním

• **nepřihlášení dítěte k zápisu do základní školy (dále i mateřské školy), zanedbání péče o povinnou školní docházku nebo o povinné předškolní vzdělávání bude posuzováno jako přešůpek**

• **dochází ke změnám v přijímacím řízení na střední školy** – povinné přijímací zkoušky, přihlášky na střední školy bez talentové zkoušky se **nově odevzdávají do 1. 3.** (dříve do 15. 3.)

Zpětný odběr pneumatik

Ministerstvo životního prostředí zveřejnilo seznam veřejných míst zpětného odběru pneumatik, kde občanům vysloužilé pneumatiky bezplatně odeberou. Seznam je vydán k 1. září 2016 a je přehledně tříděn podle jednotlivých měst. Seznam najdete na: [http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/odber_pneu/\\$FILE/OODP-MZO_PNEU-01092016.pdf](http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/odber_pneu/$FILE/OODP-MZO_PNEU-01092016.pdf).

Pokud nemáte možnost do tohoto seznamu nahlédnout, informujte se na odboru životního prostředí městského úřadu (Ing. Renata Horáčková, tel. 569 497 204, Beno Trávníček, DiS., tel. 569 497 201).

Využijte těchto možností, ať okolí našeho města nevytváří jako na přiložené fotografii!

Pozvánka na besedu o stavebně historickém vývoji a rekonstrukci Staré radnice 2015–2016

Zajímavosti i něco nového se můžete dozvědět o tom, jak probíhala rekonstrukce Staré radnice, která byla nedávno dokončena i jakými proměnami prošla dříve. Nové prostředí bude sloužit veřejnosti ve vestibulu, velkém sále i podkroví, vznikla nová expoziční místnost s kostrou Hnáta, modelem města a neméně zajímavou městskou kasou. Dokončeny byly i venkovní úpravy dvora po rekonstrukci Radniční vinárny. Historií i současností vás provede místostarosta Libor Honzárek. Beseda se bude konat v sále Staré radnice 2. prosince od 18 hodin.

Termíny veřejných jednání výborů zastupitelstva města v měsíci LISTOPAD 2016

9.11.	Sociální výbor	15.00 h.	MěÚ V Rámech
9.11.	Školství, výchova a volnočasové aktivity	15.00 h.	MěÚ Havlíčkově nám.
16.11.	Výbor pro územní plán a rozvoj města	15.30 h.	MěÚ Havlíčkově nám.
22.11.	Finanční výbor	16.00 h.	MěÚ Havlíčkově nám.
22.11.	Cestovní ruch, média a kultura	16.00 h.	MěÚ Havlíčkově nám.

Jednání ZM se bude konat 12. 12. 2016 od 14.30 hodin ve velké zasedací místnosti MěÚ Havlíčkův Brod, Havlíčkově náměstí 57. Usnesení rady a zastupitelstva města v plném znění jsou na www.muuhb.cz a úřední desce MěÚ.

TRH ŘEMESEL

V HAVLÍČKOVĚ BRODĚ

17. listopadu 2016 na Havlíčkově náměstí

PEČLIVĚ VYBRANÉ PRODEJCE DOPLNĚ:

NA VENKOVNÍM JEVIŠTI
Irena Budweiserová s doprovodem
začátek v 10:00 hodin
hudební skupina MONOGRAM
začátky ve 13:00 a 15:00 hodin

NA KAŠNĚ
možná přijde i kouzelník (čaroděj Cave)
a čert (písničkář Jim Čert)

V SÁLE STARÉ RADNICE
Třeboňští pítkři
začátky ve 12:00 a 14:00 hodin

kolotoč, ruské kolo a další atrakce pro děti
svezení na ponících
Andílci v košíku

Stále aktuální odkaz Karla Havlíčka Borovského

Celé město se letos podílelo na oslavách Karla Havlíčka Borovského. Narodil se před 195 lety 31. 10. 1821 v Borové u Přibyslavi, 16. 12. roku 1851 (před 165 lety) byl odvezen do vyhnanství v Brixenu a 29. 7. 1856 v Praze zemřel. Třetí výročí je 160 let od úmrtí. Připomínky Karla Havlíčka začaly již v červnu, kdy 17. 6. proběhla na Havlíčkově náměstí předpremiéra filmu Karel Havlíček Borovský. Nový hraný dokument byl natočen ve spolupráci s Českou televizí, Muzeem Vysočiny a městem Havlíčkův Brod a trval přes 50 minut. Divákům se představila i autorka Ljuba Václavová. 29. července položili zástupci města k soše Havlíčka v parku Budoucnost květiny jako připomínku výročí jeho úmrtí. Dalším bodem programu celoročních oslav byla říjnová beseda s Michalem Kampem o slavnostech v roce 1946 s návštěvou prezidenta Beneše a odhalení sochy Karla Havlíčka v parku Budoucnost (spolupovařadl Okrašlovací spolek Budoucnost).

V kulturním domě Ostrov 8. října probíhala Divadelní pouť brodského Adivadla, k Havlíčkovi se hlásil také 26. Podzimní knižní veletrh, kde byla mimo jiné vydána nová kniha Epigramů, dosud snad nejúplnější vydání včetně poznámek Karla Havlíčka a dalších souvislostí. V klubu Oko oslavilo Havlíčka netradičně divadelní představení České nebe v podání svatokřížských divadelních ochotníků. Krajská knihovna Vysočiny uvedla večer věnovaný KHB, pásmo o KHB si připravila také ZUŠ J. V. Stamice a 26. 10. se v klubu Oko promítal původní film Karel Havlíček Borovský z r. 1931 s následnou besedou Michala Kampa. Zakoření oslav připravil Syndikát novinářů Vysočina na 27. října. V ranních hodinách byly slavnostně položeny květiny k pomníku KHB v parku Budoucnost a během dopoledne byly na Staré radnici vyhlášeny výsledky Soutěže Epigram 2016. K soutěži byl také vydán epigramatický sborník. Kdo sledoval celoroční program oslav výjimečné osobnosti člověka, jehož jméno nese město Brod, musel si všimnout stále aktuálnosti jeho odkazu.

Stará radnice 1. 10. – přednáška Michala Kampa

Ohlédnutí za Havlíčkovskými slavnostmi v roce 1946 provázal i osud Havlíčkovy sochy. Je známo, že pochází z dílny sochaře Bohumila Kafky, často se povídá o tom, jak putovala do Prahy za II. světové války, kde byla skoro zázrakem uchována a vrátila se zpět do Brodu – i když ne na původní podstavec. Ale věděli jste, že na její výrobu byly roztaveny tři rakouské kanóny z první světové války?

Kalamajka 21. 10. – sál Staré radnice

Havlíčka nemohl opomenout soubor Kalamajka, který se připojil k oslavám folklorními tanci a písněmi, z nichž sestavil „Havlíčkovské pásmo“. Zazněly zde také nejnámější, zlidovělé Havlíčkovy epigramy.

KD Ostrov 8. 10. – „Divadelní pouť ve Brodu“

Divadelně jarmareční mumraj připravilo havlíkobrodské Adivadlo jako součást letošních oslav výročí Karla Havlíčka Borovského a zároveň připomínku 180. výročí ochotnického divadla v tehdejších Německém Brodě. Poutový charakter doplnilo i středověké občerstvení. Před kulturním domem vznikala „živě“ socha hlavy Karla Havlíčka v rukou Radomíra Dvořáka.

České nebe 19. 10. – netradiční připomínka Havlíčka

V klubu Oko se 19. 10. připojili k oslavám i svatokřížští ochotníci s cimrmanovskou hrou České nebe. Jejich skvělé podání s místopisnými připomínkami a aktuálními úpravami textů bylo vskutku originální připomínkou Karla Havlíčka. Jistě by rád viděl, jak se herci i lidé bavili!

KHB v kostce 21. 10. – sál Staré radnice

Tradiční Listování Krajské knihovny, tentokrát s názvem Borovský v kostce bylo jakousi interaktivní hodinou češtiny. Pořad neotřelým způsobem přiblížil život a dobu Karla Havlíčka, kterého situuje do dnešní doby. Opravdovým překvapením byla rapersky upravená ukážka Tyrolských elegií v podání Lukáše Hejlíka.

Delegace z partnerských měst 20.–23. 10.

Delegace z partnerských měst se zúčastnily oslav v rámci programu. Navíc se podívaly také do rodného domu v Havlíčkově Borové, v Muzeu Vysočiny je provedl Jiří Jedlička expozicí o KHB a nechybělo ani umístění věnců na pamětní desce Havlíčkova domu. Vyvrcholením společného programu byl slavnostní koncert pop operního tria La Gioia v Kulturním domě Ostrov.

Podzimní knižní trh 15. 10. – nová kniha epigramů Karla Havlíčka

Okrašlovací spolek Budoucnost přichystal k Havlíčkovým výročím nové vydání jeho epigramů. Knižka se prodávala na Podzimním knižním veletrhu v Kulturním domě Ostrov. Je doplněna i cenným rejstříkem hesel! Nová publikace nebyla pokřtěna poléváním šampaňským, zato byl všemi tvůrci učiněn poklep na „základní kámen“ neboli v tomto případě potah desek.

Film o Havlíčkovi z roku 1931 – 26. 10. – klub OKO

Michal Kampa z Muzea Vysočiny zakončil sérii svých přednášek k Havlíčkovi promítáním filmu z roku 1931 a besedou. V 90 minutách filmu byly představeny všechny klíčové momenty Havlíčkova života, scény z Havlíčkova domu i mnoho podrobností (nechyběl např. pes Džok). Film byl promítán nejen u nás, ale byl distribuován silně čechoamerické základně v Chicagu.

Závěr slavností a novodobá pocta epigramu 27. 10. – park Budoucnost, Stará radnice

Syndikát novinářů Vysočiny a město Havlíčkův Brod zorganizovaly slavnostní položení květin k pomníku Karla Havlíčka v parku Budoucnost. V sále Staré radnice byly vyhlášeny výsledky soutěže Epigram 2016. Epigramy soudobých tvůrců v podání členů Adivadla byly doplněny hudebním vystoupením žáků umělecké školy J. V. Stamice.

Připravila Světlana Pátková

Bramborářské dny v Havlíčkově Brodě reprezentují Vysočinu

26. ročník oslav tradiční zemědělské plodiny Vysočiny odstartoval v Havlíčkově Brodě ve čtvrtek 20. října soutěží studentů středních škol Bramborový květ Vysočiny a Bramborová pochoutka Vysočiny. V pátek 21. října akce pokračovala v Kulturním domě Ostrov výstavou vzorků odrůd brambor spojenou s ochutnávkou a také odborným seminářem Brambory 2016. V havlíčkobrodském kulturním domě vystavovalo 31 společností, které představovaly více než 130 odrůd plodiny. Nechyběly ochutnávky vařených brambor, hranolků nebo bramboráků. Žáci Obchodní akademie a Hotelové školy Havlíčkův Brod připravili bramborové špizy nebo zapékané brambory a na stánku Kraje Vysočina byly k ochutnání klobásky, sýry a sladké pečivo od regionálních výrobců i od šikovných žáků České zemědělské akademie v Hum-

Na Havlíčkově náměstí v Brodě pak 22. 10. do 12 hodin bylo možné koupit konzumní i sadbové brambory, výrobky z brambor, ovoce a zeleninu nebo potřeby pro pěstitele a zahrádkáře. Návštěvníci ocenili výstavu brambor, kterou korunuje každý rok velmi populární rozebrání všech vzorků. Dopoledne vyplnily soutěže a kulturní program.

Nejkrásnější knihy brodského veletrhu

Slavnostní večer 26. Podzimního knižního veletrhu v Havlíčkově Brodě představil letošní nejkrásnější knihy. „Podzimní knižní veletrh je tradiční akcí, která láká nejen odborníky, ale především milovníky knih a literatury. Za svých 26 let si vydobyla významné místo a celá republika dnes přijíždí do Havlíčkova Brodu za knížkami, a za to patří Markétě Hejkalové a dalším spoluorganizátorům velký dík,“ uvedl hejtman Jiří Běhounek, který předávání cen zaštil svým jménem.

Nejkrásnější knihou Vysočiny jsou Příběhy brodských domů Aleše Veselého z Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě. Kniha je lexikonem pojednávajícím o 55 významných budovách Brodu, její součástí jsou fotografie a medailonky architektů. Ocenění města Havlíčkův Brod za nejkrásnější knihu veletrhu z rukou starosty Jana Tecla převzalo Nakladatelství Lidové noviny za knihu Karel IV. – císař a český král autorů Jiřího Kutšana a Jana Royta. Titulem Nejkrásnější dětská kniha se v letošním roce pyšní kniha Lenky Pecharové s názvem Po stopách Karla IV., kterou vydalo nakladatelství Portál. Čtenáři Krajské knihovny Vysočiny a posluchači Českého rozhlasu Region pak nejvíce ocenili významný literární počin Miloše Doležala Krok do tmavé noci, který vydal Nezávislý podmelechovský spolek. Kniha popisuje při-

běhy faráře Josefa Toufara, jeho vrahu, i číhošský zázrak a přibližuje zprávy archeologa, antropologů a soudního lékaře o exhumaci a identifikaci těla faráře.

Dny otevřených ateliérů mají minimálně 12 000 příznivců

1. a 2. října se konal již 6. ročník podzimních slavností výtvarného umění a uměleckých řemesel v Kraji Vysočina. Otevřených ateliérů se i tentokrát zúčastnily na dvě stovky tvůrců ve svých ateliérech, dílnách a galeriích, kteří představovali svá díla i tvůrčí zázemí. Návštěvníci se s autory a jejich dílem osobně seznámili, v některých ateliérech si lidé mohli použít výtvarné techniky a postupy vyzkoušet. Řada návštěvníků také využila příležitost k nákupu uměleckého díla. Podle podpisových archů se účast vyšplhala k rekordnímu číslu 12 000 návštěvníků.

Nové „brodské“ knihy na Podzimním knižním veletrhu

Podzimní knižní veletrh Markéty Hejkalové letos navštívilo rekordních 16 500 návštěvníků. Zúčastnilo se jej 163 vystavovatelů, v doprovodném programu vystoupilo téměř 150 spisovatelů. Kromě toho však se zde v prodeji objevily i nové „brodské“ knihy. Okrašlovací spolek Budoucnost pokřtil knihu Epigramy Karla Havlíčka Borovského, Jiří Čáslavský vydal vzpomínky ze svého života s názvem Šlápoty a autogramiádu měla i nová kniha autorů Vladimíra Kunce a Miloše Tajovského Zmizelý Havlíčkův Brod III.

Cena Františka Drašnera již popáté

Na knižním veletrhu se již tradičně vyhlašovaly výsledky soutěže amatérských regionálních historiků „Cena Františka Drašnera“. Literární soutěž pro zájemce o regionální historii především z řad studentů, ale i široké veřejnosti zaštiťuje Okrašlovací spolek Budoucnost. Jejím cílem je mapovat dějiny havlíčkobrodská z úhlů různých oborů lidské činnosti a osudů místních osobností. Tím chce tato soutěž navázat na dílo Františka Drašnera a podpořit zájem o tuto oblast bádání v regionálních dějinách. Ceny předával Jan Schneider.

Hejtman Kraje Vysočina Jiří Běhounek udělil 20. října 2016 v Horáckém divadle Jihlava jedenácti osobnostem Nejvyšší ocenění Kraje Vysočina. Nejčestnější kamenou medaili za celoživotní přínos letos převzali hudební pedagog a propagátor folkloru Ladislav Fučík a hokejový útočník a sportovní legenda Jiří Holík. Skleněná medaile patřila mimo jiné dalšímu broďákovi, autoru známého triptychu žulových reliéfů v Lipnici nad Sázavou a řady dalších uměleckých děl na veřejných místech Vysočiny, Radomíru Dvořákovi. Dřevěnou medaili převzal i brod-

ský excelentní klarinetista, držitel mnoha mezinárodních ocenění, Yang Cai.

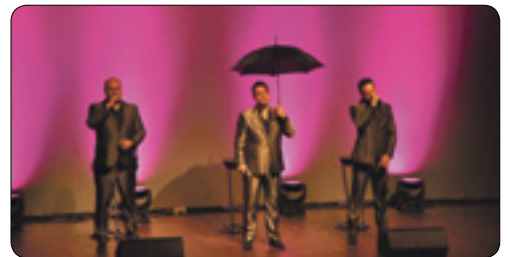

Karel IV. očima dětí

V pondělí 3. října 2016 v 11 hodin proběhlo v Galerii výtvarného umění v Havlíčkově Brodě slavnostní vyhlášení výherců výtvarné soutěže Karel IV. očima dětí. Zároveň tak byla zahájena výstava k této soutěži, která zde potrvá až do 27. listopadu. Výtvarnou soutěž vyhlásilo dětské oddělení Krajské knihovny Vysočiny. Celkem se sešlo 78 výtvarných prací od jednotlivců a kolektivů. „Všem účastníkům děkujeme za jejich krásné obrázky a výtvo-ry. Vybrat ty nejlepší bylo opravdu těžké,“ okomentovala soutěž Jitka Hladíková, ředitelka knihovny.

V rámci Farmářských trhů proběhla na Havlíčkově náměstí

i krajská akce z projektu Rok řemesel a technického vzdělávání. Kromě minifestivalu řemesel, který proběhl během září a října na různých místech Vysočiny se v Havlíčkově Brodě konal MINIGASTROFESTIVAL. Bohatý program doplnily i praktické ukázky přípravy různých pokrmů.

Koncert k říjnovým výročí 2016 zaplnil kinosál KD Ostrov

Galakonzert pop operního tria uspořádalo město Havlíčkův Brod v rámci oslav 760. výročí první písemné zmínky o městě a 195. výročí narození a 160. výročí úmrtí Karla Havlíčka Borovského. Romantické skladby populární hudby světoznámých autorů a interpretů v podání „školených“ hlasů slovenského uskupení La Gioia měly u publika velký ohlas. Závěr patřil standing ovation – aplaudující obecenstvo na výraz obdivu tleskalo vestoje.

Tiskárny Havlíčkův Brod navštívil 18. 10. prezident Hospodářské komory ČR Vladimír Dlouhý. Při té příležitosti byl také přijat s ředitelkou tiskáren a předsedkyní Krajské hospodářské komory Ludmilou Dočkalovou a zástupcem Okresní hospodářské komory Alešem Kadlecem vedením města, kde při rozhovorech zmínil činnost hospodářských komor a rozvoje města informoval o potřebě kvalitních pracovních sil.

crespo
regionální agentura

Advent 2016

– na Havlíčkově náměstí

Přejeme příjemné prožití vánočních svátků

NEDELE 27. listopadu

Slavnostní rozsvícení vánočního stromu a výzdoby města

16.00 hod. – pěvecký sbor Limbora / harmonikářky ze ZUŠ J. V. Stamice

17.00 hod. – rozsvícení vánočního stromu a výzdoby města

... a možná přijdou i andělé

NEDELE 4. prosince

Koncert *Vůně baroka* – Jaroslav Svěcený a Jitka Navrátilová

17.00 hod. – sál Staré radnice, vstupné 100 Kč, předprodej vstupenek na Městském informačním centru

PONDĚLÍ 5. prosince

Tradiční slet Mikulášů, čertů a andělů

od 16.00 hod. – peklo v podzemí ve Svatovojtěšské ulici

16.00 hod. – vánoční písně a koledy v podání orchestru Zbyňka Paličky

17.00 hod. – zábavný program pro děti v režii Hitrádia Vysočina

SOBOTA 10. prosince

Adventní dopoledne na náměstí

10.00 hod. – dětský pěvecký sbor OŘÍŠEK ze ZŠ V Sadech

10.45 hod. – folklórní soubor KALAMAJKA

11.15 hod. – pěvecký sbor ZUŠ J. V. Stamice

SOBOTA 24. prosince

Koledy z balkónu Nové radnice

15.00 hod. – dechový sextet pod vedením Pavla Kletečky

9. 12. 2016 – 23. 12. 2016

Vánoční trhy

bohatý doprovodný program, více informací na www.vanocehb.cz

Občerstvení zajištěno. Změna programu vyhrazena.

AKCI POŘÁDÁ MĚSTO HAVLÍČKŮV BROD – MĚSTSKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM
VÍCE INFORMACÍ NA www.muhb.cz

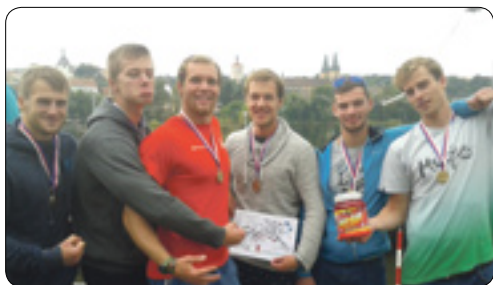

místní Agenda 21

ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE, REGIONY
ČESKÉ REPUBLIKY

grafická úprava a tisk: crespo/kamela

Raftaři Jiskry jsou mistry republiky

Po druhých místech na Mistrovství České republiky ve všech disciplínách v kategorii R4 juniorů U23 se borcům Jiskry dařilo i v kategorii R6. Posádka Jiskry ve složení Michal Černý, Vojtěch Vondráček, Petr Žák, Jan Prokop, Jindřich Blanář a Vojtěch Příkrýl vybojovala zlaté medaile z MČR ve sjezdu, slalomu, sprintu i kombinaci. Tím se Jiskra Havlíčkův Brod nominovala do reprezentace. V příštím roce tak brodské raftaře čeká kromě Mistrovství Evropy i Mistrovství světa v Japonsku.

Bruslaři se stále drží na prvních místech

Havlíčkobrodští hokejisté stále potvrzují, že mezi druholigovými týmy patří k favoritům. V říjnu přidali svěřenci trenéra Aleše Tottera další cenné výhry a před uzávěrkou tohoto čísla jim se sedmnácti body patřila třetí příčka s jednobodovou ztrátou na vedoucí Nymburk. Na začátku měsíce doma suverénně 4:0 porazili České Budějovice, v dalším kole pak v souboji o čelo tabulky před domácím publikem přehráli 3:1 Nymburk. Následovalo drobné zaváhání v podobě prohry v derby se Žďárem nad Sázavou. Dvoubodovou výhru 6:5 v prodloužení zaznamenali Bruslaři s Moravskými Budějovicemi a v závěru měsíce prohráli po samostatných nájezdech 3:4 v Písku.

Slovanisté na druhém místě

Fotbalisté FC Slovan v říjnu sbírali body jak na běžícím páse. V úvodním říjnovém zápase remizovali 1:1 v Ledči nad Sázavou, následovaly tři cenné výhry. Nejprve doma Slovanisté přestříleli Jaroměřice nad Rokytou 5:0, z Polné přivezli výhru 4:2 a s Okříškami doma zvítězili 4:1. Po dvanácti zápasech tak Havlíčkův Brod figuroval na druhém místě tabulky Krajského přeboru. Na kontě měl sedmadvacet bodů, na vedoucí Ždírec ztrácel Slovan dva body.

foto Luboš Vácha

Zlatý hattrick Hrochů

Letošní softbalovou sezónu zcela ovládli havlíčkobrodští softbalisté, pro které to byl vůbec neúspěšnější ročník v klubové historii. Hroši ovládli všechny dlouhodobé soutěže, které se hrají podle standardních softbalových pravidel.

Nejcennějším titulem je určitě historický triumf týmu mužů, kteří poprvé dokázali zvítězit v nejvyšší soutěži. Hroši po prvním hracím víkendu vedli 2:0 na zápasy, v Praze ale rozhodnout nedokázali. Série se tak za stavu 2:1 znovu přesunula do Hippos arény, kde domácí před zaplněným hledištěm nedali soupeři šanci a po výsledku 6:3 ovládli sérii rozdílem 3:1 na zápasy a odstartovali zaslužené oslavy. Díky zisku extraligového titulu si Hroši navíc zajistili start v příštím ročníku Super Cupu, který

bude v srpnu hostit holandský Amsterdam. Tato soutěž bude pro Hrochy jasnou prioritou, protože je jediným titulem, který v jejich sbírce chybí. Druhý nejceněnější titul vybojovali Hroši v juniorské Extralize do 22 let a třetí pak přidali kadeti, kteří dominovali v kategorii šestnáctiletých. Aktuální klubová sbírka titulů mistra republiky se tak zastavila na čísle 46. K těmto zlatým úspěchům navíc letos Hroši přidali celou řadu dalších kovů. Muži skončili stříbrní v Poháru ČSA, stejný kov přivezli junioři z Open MČR do devatenácti let, bronz z MČR žáci a zlato patří i ZŠ Štáflova z MČR ZŠ, která je mateřskou školou drtivě většiny školou povinných žáků Hrochů. Úspěchy nezůstaly bez odezvy ani u reprezentačních trenérů. Do přípravy na nejdůležitější akci, MS mužů v České republice v roce 2019, které bude hostit Praha a Havlíčkův Brod, byli zařazeni i brodstí hráči Tomáš Jelínek a Michal Holobrádek. Početné zastoupení pak budou mít Hroši i v reprezentaci do 23 let a juniorské do 19 let.

Brodští stolní tenisté přivezli medaile ze severu Moravy

Na začátku října se stolní tenisté HB Ostrov Havlíčkův Brod zúčastnili bodovacích turnajů v Ostravě a v Havířově. Celkem pobrali sedm medailí, včetně dvou medailí ze soutěže útechy. Brodští hráči tak navázali na úspěšné vystoupení z Prahy a nyní se soustředí na pokračování v podobě třetího kola turnajů, které se odehraje 19.–20. listopadu v Blansku a Hustopečích.

Brodský aerobic se neztratil ani ve světové konkurenci

Předposlední víkend v říjnu se konalo ve Vídni Mistrovství světa ve sportovním aerobiku a fitness týmech, kde se představily i brodské týmy BM Fitness a Fanatic. V kategorii kadet step grande závodil tým Michaely Pešoutové, který vybojoval bronzovou medaili. Druhým týmem kadetské kategorie, tentokrát step petite, byly závodnice pod vedením Andrey Králové, které obsadily po náročném boji třetí místo.

Kategorie junior step grande přinesla medailové umístění pro svěřenkyně Boženy Čapkové, které těsně nestačily ruským týmům a obsadily třetí příčku. Na čtvrté příčce pak skončil tým z klubu Fanatic. Želízkiem v ohni byl Jan Bartušek závodící v páru s Karolínou Jánskou z Loun, kteří vystoupali na nejvyšší příčku a odvezli si titul mistrů světa. Napínavý boj nastal i v nejpřestížnější seniorské kategorii. Tým pod vedením Boženy Čapkové se v seni-

or petite utkal zejména s ruskými týmy a odvezl si páte místo. Fanatic do kategorie seniorů vyslal pár ve složení Marek Šotola a Kateřina Doležalová, kteří si z Vídně odvezli stříbro. Po mistrovství České republiky, na kterém brodské týmy vybojovaly 8 zlatých a jednu stříbrnou medaili, úspěšně zakončily letošní sezónu. Oba kluby v listopadu zvou na tradiční akademii – BM Fitness 16. listopadu do Kina Ostrov, Fanatic se se sezónou rozloučí v neděli 27. listopadu.

Havlíčkobrodský víceboj v cíli

Letošní ročník Havlíčkobrodského víceboje zakončil tradiční běh parkem Budoucnost, kterého se zúčastnilo bezmála 70 běžců všech věkových kategorií. Závodníci si pochvalovali nádhernou podzimní kulisu brodského parku, kterým byla vytyčena závodní trať. Po doběhnutí závodu následovalo i celkové vyhlášení Havlíčkobrodského víceboje 2016. Celkové výsledky jednotlivých kategorií najdete na www.viceboj.cz.

Čtyři medaile pro brodské zápasníky

V polovině října se v německém Frankfurtu nad Odrou konal už 25. ročník turnaje Brandenburg Cup, kterého se řadu let pravidelně účastní i brodský zápasnický oddíl. Zápasnického mezinárodního turnaje se zúčastnilo na 400 mladých zápasníků z Čech, Německa, Polska, Dánska, Estonska, Ruska, Švédska, Belgie, Holandska a Maďarska. Ve velice silné mezinárodní konkurenci se devět broďáků neztratilo. Pod vedením trenérů Zdenka Švece a Radka Satrapy vybojovali celkem čtyři medaile. Lubomír Tomas a Michal Zelenka získali zlato, Marcel Albín stříbro a Michal Hauser se z Německa vrátil s bronzovou medailí.

Snow Film Fest 2016

Celovečerní pásmo špičkových filmů o extrémním lyžování, zimním lezení, snowboardingu, snow-kitingu a dalších zimních radovánkách přinese SNOW FILM FEST. V sobotu 12. 11. 2016 od 17.00 v klubu OKO na Smetanově náměstí. Více informací na www.snowfilmfest.cz

Stránku připravil Jiří Svatoš

Anketa, kvíz, soutěž

Fotokvíz č. 11

Poznáte, odkud je tento pohled a který objekt je na fotografii? Z fotoarchivu Muzea Vysočiny Havlíčkův Brod p.o.

Fotokvíz z č. 10

Správná odpověď k fotografii z č. 10 je: Pohled na domy, které stávaly v Bělohradské ulici. „Dovolil bych si upozornit na to, že při otištění fotografie do Havlíčkobrodských listů byl negativ použit obráceně,“ píše nám Jan Šedý. „Dokazuje to např. věž kostela s hodinami, která je vpravo, zatímco ve skutečnosti z tohoto pohledu je vlevo a dále pumpa na rohu chodníku, která byla na pravé straně, zatím co na uveřejněném snímku je vlevo. Ty domy na fotografii již neexistují. O jejich zbourání se rozhodlo koncem roku 1968 a na jejich místě byl postaven internát firmy Pleas, který byl dokončen v roce 1972 a je tam také vjezd na velké parkoviště.“ Panu Šedému děkujeme za rozšířování. Byla to správná odpověď. Podobně správně odpověděli Martin Tachovský.

Anketa z č. 10

Takto jste odpovídali na anketu na webu města – viz obrázek. Další dvě odpovědi přišly mailem i do boxu HBL.

Zdeněk Polcar nám napsal: Kopec Vysoká je nejkrásnější kopec v širokém okolí, proto mám zájem, aby se uskutečnila celková nová výstavba lyžařského areálu, čímž by vzniklo prodloužení stávající sjezdovky, výstavba nové sjezdovky, lanovky (případně dalšího vleku), zasněžování atd. Po výstavbě by bylo toto lyžařské středisko nejlepší na Vysočině. To, že stávající kopec je málo využíván, je způsobeno nedostačujícím zasněžováním, a to snižuje návštěvnost. V sousední Jihlavě (Šachberk) jak začnou mrazy, nafoukají na sjezdovku 110 cm sněhu a zimní sezona tam trvá bez přestávek do Velikonoc. Nyní existují zasněžovací systémy, které jsou schopny zasněžovat bez mrazů i při teplotě +30 °C. Takový systém mají nyní na Moninci u Tábora.

Anketa
Zastupitelé neschválí revitalizaci lyžařského areálu na Vysoké. Jaký názor máte Vy?
Jsem pro revitalizaci lyžařského areálu, myslím, že bude využitý (194)
Nesouhlasím s revitalizací lyžařského areálu, považuju to za zbytečnou investici (199)
Jsem pro postupnou revitalizaci celé okrajové části Vysoké (27)
Vysoká mě vůbec nezajímá (12)
Celkem hlasovalo: 426

Soutěžní kvíz z č. 10

Nejlepší skokan do výšky je delfín skákavý. Přišly 3 odpovědi.

ANKETA k vyplnění

Co v Havlíčkově Brodě nejvíce oceňujete?

- Historický odkaz předků (náměstí, park, kostely, obrazy, exponáty atd.)
- Kvalitní sportovní a volnočasové zázemí (Plovárenská, Kotlina, koupaliště, cyklostezky, sportovní hala atd.)
- Bydlení a pohodlí (možnosti výstavby, modernizace sídlišť, rozšiřování MHD, blízkost nákupních center)

Odpovědi doručte do 20. listopadu na kontakt spatkova@muhb.cz do boxu Havlíčkobrodských listů na podatelně Městského úřadu, Havlíčkově náměstí 57, Havlíčkův Brod a nezapomeňte uvést své jméno a kontakt na vás. Zveřejnění výherci si mohou vyzvednout ceny na Městském informačním centru v pracovních dnech od 9 do 17 hodin.

760 let od první písemné zmínky o městě Brod

Velice rychle uteklo deset let od oslav 750. výročí první doložené zmínky o sázavském Brodu. Od února do října roku 2006 probíhala série čtení z dochovaných dokumentů a kronik, od pověstí o počátku Brodu, přes zmínky z historie spolků, divadla, pošty, církve, města až po úryvky ze života osobností Stamice a Havlíčka. Hlavními pořadateli oslav vedle města Havlíčkův Brod byl zejména Státní okresní archiv v Havlíčkově Brodě a Muzeum Vysočiny, účastnily se i školy, Krajská knihovna Vysočiny a další organizátoři kulturních akcí. Vyvrcholením oslav byly akce spojené se Dny evropského historického dědictví, například historický průvod městem a výstava originálních listin Státního okresního archivu k nejstarším dějinám města doplněných inventářem ze sbírek Muzea Vysočiny. Památkou na oslavy 750 let Brodu jsou také označení měšťanských domů informačními tabulkami s původními názvy a stručnou historií.

Letošní oslavy 760 let od první písemné zmínky o městě Brod byly spojeny s výročími Karla Havlíčka Brorovského. Narodil se před 195 lety 31. 10. 1821 v Borově u Přibyslavi, 16. 12. roku 1851 (před 165 lety) byl odvezen do vyhnanství v Brixenu a 29. 7. 1856 v Praze zemřel. Třetí výročí je 160 let od úmrtí. Výročí první písemné zmínky o Brodu, které připadá na 20. 10. (1256) bylo sice jen jedno, oslavy se mu však věnovaly od začátku září besedami Muzea Vysočiny. První se ujal Aleš Knápek s povídáním o vzniku a středověkém rozmachu města, druhé se zhostil Michal Kamp přiblížením růstu města a jeho industrializační proměnou a na třetí vysvětlila Alena Jindrová bourání a modernizaci historického centra Brodu. V říjnu doplnila program oslav města přednáška Michala Kampa o havlíčkobrodských exponátech v Muzeu Vysočiny. K výročí byla vydána skládáčka připomínající hlavní historické momenty města, kterou je možné získat na Městském informačním centru. Oslavy 760. výročí Brodu vyvrcholily koncertem slovenského pop operního tria La Gioia (radost) v Kulturním domě Ostrov, který pořádalo město Havlíčkův Brod. Od 20. 10. se programů oslav města i Havlíčka účastnily delegace z partnerských měst.

Světlana Pátková

Z pohledu Oldřicha Dwořáka

Názor zastupitele

Je tu listopad a já jsem dva roky ve funkci místostarostky, která dostala do gesce školství, sport, kulturu a sociální služby.

Jak s těmito odbory budu mít starosti, nebo jaké mi naopak přinesou radosti, jsem při vstupu na úřad odpovědět neměla. Pro mě byl na začátku problém zvyknout si, jak systém veřejné správy a úřadu funguje, jak dlouho trvají jednotlivé kroky a kolik je potřeba vyjádření, než se odsouhlasí to, co město potřebuje pro své občany.

Prvním krokem ve funkci bylo navázání kontaktu s odborem kultury a majetku Kraje Vysočina, protože město od roku 2000 mělo příslib výstavby nové Krajské knihovny, ale tím to skončilo. Krásný projekt umístěný do areálu nemocnice skončil z důvodu velké finanční náročnosti. Nemocnice se nakonec rozhodla, že budovu, která měla být zbourána na úkor knihovny, zachová a zrekonstruuje. Dnes se výstavba knihovny za podpory zastupitelstva, které schválilo spolufinan-

cování stavby, posunula významně dále a věřím, že se jí brzy dočkáme.

Co mě trápí dál, jsou nedokončené rekonstrukce našich základních škol, kde se musí postupně opravovat tak, aby to co nejvíce vyhovovalo nejen dětem, které zde tráví prvních devět let školní docházky, ale i učitelům a učitelkám, kteří si zaslouží učit v příjemném prostředí. Ale i zde jsme limitováni finančními prostředky, a proto je třeba volit priority. Někde je to elektroinstalace, jinde sociální zařízení, u Základní školy Nuselská již 25 let chybějící hřiště, ale i zde, jak se říká: „Blyská se na lepší časy.“

Radost mi udělalo otevření zahrady smyslového vnímání u našeho domova pro seniory, ale vrásky na čele mám s problémem, kterým jsou chybějící místa v domově pro seniory či malometrážní komunitní byty, kde by mohli

naši starší spoluobčané v důstojném prostředí strávit podzim svého života. V současné době se připravuje nástavba našeho městského zařízení, a to celkem o 42 lůžek. Naopak připravený je už projekt na Rozkoši, kde by mohli s pomocí dotace z Ministerstva pro místní rozvoj vyrůst nový domov pro seniory 60+, kde by mohli žít v krásném prostředí v nové vznikající čtvrti.

Asi jako vy všichni vidím, že ve městě chybí parkovací místa, kvalitní atletický ovál, opravy chodníků v některých částech města, dětské hřiště, a to zejména na sídlišti Výšina, které je dlouhodobě Popelkou, protože se na něho roky zapomínalo. Ale mám před sebou ještě dva roky a budu se snažit, aby vaše hlasy, které jste všem kandidátům sociální demokracie dali, nebyly vynaložené zbytečně.

Ivana Mojžysková

Příroda vnímaná všemi smysly v Domově pro seniory Reynkova

V Havlíčkově Brodě, městě realizujícím místní Agendu 21, byla na konci roku v Domově pro seniory v Reynkově ulici otevřena zahrada smyslového vnímání. Ta je koncipována tak, že ji lze vnímat všemi pěti smysly. Střídají se zde barvy, vůně, různé textury rostlin, chutě plodin a bylin i šumění listů a zpěv ptáků. Slavnosti se účastnili

zástupci domova, města, významní hosté, ale zejména obyvatelé objektu, kterým bude tato zelená oáza sloužit. Po úvodních slovech starosty Jana Tecla, místostarostky Ivany Mojžyskové a ředitelky domova Magdaleny Kufrové se ke slovu dostala také autorka návrhu Dana Kerberová, která záměr navrhla už v roce 2012. Ten vznikl ve spolupráci DPS s městem Havlíčkův Brod s podporou projektu Zeleně do měst a sponzorských darů. Domov vypsal také výzvu Zasadte strom pro své blízké, který sponzorsky doplnil výsadbu zeleně. Sdružení za objektem nahradila zajímavá plocha plná stromů, keřů a bylinek s částmi, kde se bude pěstovat i ovoce a zelenina a dětským hřištěm. Příroda se zde snoubí s mobiliářem – lavičkami, pergolami a cestou pro méně pohyblivé návštěvníky a vozíčkáře, která slouží i jako naučná stezka a doplňují ji tabule s informacemi o okolní flóře. Najdete zde i staré druhy rostlin jako je klokočí, jeřáb oskeruše a další řadu jedlých druhů.

Zahrada byla vysvěcena Josefem Pecnem a doprovodného kulturního programu se s úspěchem zhostily i obyvatelky domova v pěvecké skupině Jiřiny. Celý komplex bude ještě doplněn dalšími prvky jako je kašna či zvonkohra a bude sloužit nejen obyvatelům domova, ale i široké veřejnosti a dětem z blízké základní školy Nuselská.

Smyslová zahrada by měla být místem setkávání, komunikace i poznání. Právě komunikace a mezigenerační aktivity spojené s péčí o životní prostředí jsou základní principy místní Agendy 21, kterou město realizuje prostřednictvím projektu „Zdravé město a místní Agenda 21“.

Světlana Pátková

Blíží se konec termínu pro realizaci projektů kotlíkových dotací

Upozorňujeme všechny příjemce kotlíkových dotací, že je nutné zrealizovat všechna opatření vyplývající ze smlouvy nejpozději do 30. 11. a závěrečnou zprávu předložit nejpozději do 31. 12. 2016. Realizací všech opatření se rozumí také úhrada nákladů, které budou předloženy v rámci vyúčtování projektu. U modifikované platby je zapotřebí předložit poslední průběžnou zprávu s uhrazenými výdaji minimálně ve výši vlastního podílu nejpozději 30 pracovních dní před uplynutím termínu pro realizaci, aby bylo zajištěno, že stihnete do 30. 11. přeposlat dodavateli dotaci od kraje. Pokud budete žádat o prodloužení termínu nebo o změnu způsobu financování, je nutné podat žádost také do 30. 11. Podrobné informace najdete na webových stránkách Kraje Vysočina.

VŮNĚ BAROKA
ADVENTNÍ KONCERT

Jaroslav Svěcený
Violina

Jitka Navrátilová
Cembalo

4. prosince 2016
Havlíčkův Brod
Sál Staré radnice, 17 hodin

Vstupné 100 Kč, předprodej vstupenek na Městském informačním centru, Havlíčkovo nám. 57, v pracovní dny denně od 9 do 17 hodin

Koncert pořádá město Havlíčkův Brod u příležitosti slavnostního otevření nové zrekonstruované Staré radnice. Změna programu vyloučena.

Alat poskytl: ElektroMont HB, RITUS

Od každého trochu

Starají se o nás: BRAŇTE SE!

Stručná a zdánlivě jednoduchá výzva je názvem projektu Sjednocené organizace nevidových a slabozrakých ČR (SONS ČR), který díky dotaci Ministerstva práce a sociálních věcí probíhá v jednotlivých krajích již druhým rokem. Celý název zní: Osvěta v oblasti nekalých praktik prodejců, proti manipulaci ze strany rodinných příslušníků a dluhové pasti pro seniory s těžkým postižením zraku.

Tato problematika se však netýká pouze osob se zdravotním postižením, ale seniorů obecně. Proto by se mělo o těchto záležitostech více informovat. Jeden ze seminářů pro Kraj Vysočina se konal v úterý 6. září 2016 v sídle jihlavské odbočky SONS. Zúčastnili se ho místní členové a pracovníci, zástupci z Pelhřimova a za naši odbočku Eliška Polanská a Marie Heilandová.

Přednášející lektorky Marie Svobodová a Petra Schejbalová nás v průběhu čtyřhodinového sezení postupně seznamovaly s mnoha nejrůznějšími způsoby manipulace, vydírání a podvodů, kterými nepoctivé firmy i jednotlivci klamou, podvádějí a ohrožují důvěřivé lidi, především seniory a zdravotně postižené. Obdrželi jsme mnoho prospěšných informací, doporučení a rad, před čím se mít na pozoru, jak reagovat a bránit se.

Sympatičtí podvodníci vzbuzují důvěru

Hovořili jsme o návštěvách falešných kontrolorů, řemeslníků, vtravých podomních obchodníků s čímkoliv atd. Sympatičtí pánové a dámy nabízejí zázračné polarizační lampy, které vyléčí všechny nemoci. Prý nutně potřebujete filtr na vodu (stojí sice 23 000 Kč, ale pro vás bude za 19 000 Kč!), protože rychlý rozbor té, která vám doma teče z kohoutku, ukazuje, že je škodlivá a nebezpečná...

Často lidé nacházeli v poštovních schránkách barevné letáčky s pozváním na nádherný výlet, spoustu dárků a oběd zdarma. Až po čase a po zhlédnutí dokumentárního filmu Šmejdi se veřejnost dozvěděla, jakým způsobem některé takové akce probíhaly.

Oblíbeným prostředkem pro nabídky všeho druhu je telefon, pevná linka i mobilní. Zúčastnila jste se anket, vyhrála jste cenu v hodnotě 1000, 2000..., přijďte si ji tam a tehdy vyzvednout. Výsledkem může být velké zklamání, oklamání, podpis nevýhodné smlouvy, finanční ztráta, otravný zážitek a v mnoha případech exekuční výměr. Není vyloučeno, že je dotyčný výherce informován o nutnosti zaplatit darovací daň či DPH. Přijde o 40–50 tisíc a výhru nedostane.

Nebezpečí telefonu a elektronické komunikace

Obvyklá situace, zazvoní vám telefon a příjemný hlas se zeptá, zda jste pán / paní XY. Automaticky odpovíte – ANO. Zní to neuvěřitelně, ale toto vaše ANO může být v sestřihané a upravené nahrávce telefonního hovoru zneužito a výsledkem je váš souhlas se smlouvou, kterou nelze zrušit! Podobné situace a nabídky bychom měli ignorovat, zásadně nesdělovat své osobní údaje, ani údaje o jiných osobách. Mohli byste se například setkat i s tím, že vám někdo zavolá a představí se jako nově vzniklá pečovatelská služba. Požádá vás, abyste byli tak hodní a sdělili mu jména a adresy osamělých seniorů, kteří by tuto službu mohli potřebovat. I ve snaze pomoci může člověk udělat chybu, která by mohla někomu ublížit.

Další rizikovou oblastí je elektronická komunikace po internetu. Podvodníci, kteří se vetřou do přízně osamělých lidí a pod nejrůznějšími záminkami z nich vylákají peníze, mnohdy statisíce korun. Zneužívají osobní údaje, vydírají, podvádějí. Mohou slibovat velký zisk za půjčené peníze, nabízet zboží,

útočit na city a chtějí přispět například na léčení. Pozor také na falešné e-maily údajně od bank či úřadů, kdy se touto formou snaží získat vaše přístupové údaje. Výsledkem může být vykradené konto. Zásadně nikomu nesměme říkat a ukazovat identifikační číslo platební karty, psát si PIN na pouzdro nebo mít napsané v peněženice.

Manipulace s bezbranným seniorem

Často na nás někdo požaduje předložení osobních dokladů, nejen orgány policie či pracovních úřadů. Nikdy nesměme dát doklady k dispozici, aby si je mohl někdo kopírovat a použít je. Lektorka uvedla příklad, kdy mladá žena šla na schůzku ohledně přijetí do zaměstnání, paní si odnesla její občanský průkaz a ten byl zneužit pro zřízení úvěru. Mladá žena práci samozřejmě nedostala a musela splácet velkou částku bance.

Seminář se také věnoval ještě jedné, velice smutné kapitole – manipulace ze strany rodinných příslušníků.

Který rodič by si připustil, že se může stát obětí svého milovaného dítěte? Je to bohužel pravda a potvrzují to zkušenosti mnoha seniorů. Manipulace může začít zdánlivě nevinně, nepříjemným chováním, odbýváním a omezováním vzájemné komunikace. Pokračovat může urážkami, vydíráním, znemožněním kontaktu s okolím, přáteli, odpiráním stravy, psychickým nátlakem i fyzickým násilím. Mnozí senioři jsou na dětech závislí, nechtějí si přiznat, že něco není v pořádku, stydí se.

Některí staří lidé jsou velice důvěřiví, nechají se lehce umluvit a ovlivnit. Ochotně svolí, že budou svojí nemovitostí ručit za úvěr/ hypotéku dětem či vnoučatům a výsledkem může být exekuce jejich majetku a nucený nedobrovolný odchod do sociálního zařízení, ztráta domova, peněz a veškerých iluzí o svých „drahých“. Existují i případy opravdu krutého zacházení a fyzického týrání s tragickým koncem.

Na druhé straně se může stát, že osobou manipulující se stane pracovník v sociálních službách nebo ve zdravotnictví. Pečovatelka průběžně okrádala seniorku o peníze, osobní majetek a nakonec ji donutila, aby na ni převedla vlastnictví bytu, zatímco rodina žila v domnění, jak dobře je o babičku postaráno. I v léčebnách dlouhodobě nemocných se někteří pacienti mohou setkat s nevhodným chováním. Vše záleží na osobních, mravních a charakterových vlastnostech konkrétního člověka, který s postiženým, nemocným nebo prostě „jen“ seniorem přichází do styku.

Člověk nemůže žít v neustálém strachu, kdo, kde a jakým způsobem mu chce ublížit, podvést. Opatrnost a zdravý rozum jsou však na místě. Na závěr uvádíme důležité kontakty. Na ně se může a měl by se obrátit každý, kdo má nějaké podezření nebo zkušenost, že se jemu nebo v jeho okolí děje něco nepatřičného.

Jména všech přítomných na semináři a jménem všech, ke kterým se informace z něho dostanou, chci poděkovat oběma lektorkám a SONS, kteří projektem **Braňte se!** dělají opravdu prospěšnou práci.

napsala Marie Heilandová

Kam se můžete obrátit o radu?

Sdružení českých spotřebitelů, z. ú.

Pod Altánem 99/103, 100 00 Praha 10 – Strašnice, tel. 261 263 574, email: spotřebitel@regio.cz, web: www.konzument.cz

Česká obchodní inspekce – Ústřední inspektorát

Štěpánská 567/15, 120 00 Praha 2
tel. 296 366 360, web: www.coi.cz

Živnostenské úřady, kde funguje „Spotřebitelský ombudsman“ pro spotřebitele, kteří byli oklamáni na předváděcích akcích.

Občanské sdružení spotřebitelů TEST

spotřebitelská poradna: 299 149 009 (Po–Pá, 9–17 hod.)

Linka seniorů

Linka seniorů je bezplatná linka 800 200 007, na kterou můžete kdykoliv zavolat (všední dny a o víkendech 8.00–20.00 hod.).

Obracet se na ni mohou zejména senioři a osoby o seniory pečující, ale také osoby v krizi. V provozu je i internetová poradna na adrese: linkaseniou@elpida.cz.

Bezplatná telefonická krizová linka pro zdravotně postižené 800 246 642

- Funguje v nepřetržitém provozu
- Obsluhu zajišťují vyškolení konzultanti
- Linka je zřízena zejména pro osoby se zdravotním postižením, ale přijímáme hovory a snažíme se poskytnout kvalitní službu i pro osoby mimo tuto cílovou skupinu.
- Linka je provozována na území celé České republiky

Vysočina

Linka důvěry STŘED – krizová linka, internetové poradenství, tel. 568 443 311, 775 223 311, email: linkaduveru@stred.info, provozní doba: po–ne 8–22 hod. včetně svátků

Chat – www.elinka.iporadna.cz

Provozní doba chatu: po + pá + so 19–21 hod., út 10–12 hod.

Senior telefon 800 157 157 (zdarma 24 hodin denně). Kontaktovat můžete i emailem na adresu seniortelefon@zivot90.cz

DONA linka, pomoc obětem domácího násilí: tel. 251 51 13 13 (24 hodin denně)

Policie ČR – 158

Seniorská mimiolympiáda

V rámci Dnů pro seniory se 7. 10. v havlíčkobrodském Senior Pointu konal již 2. ročník seniorské mimiolympiády, který byl pořádán Oblastním spolkem ČČK Havlíčkův Brod a havlíčkobrodským Senior Pointem pod záštitou starosty města Havlíčkův Brod Jana Tecla. „V letošním roce jsme vyzkoušeli spolupráci s Obchodní školou a Hotelovou školou Havlíčkův Brod a bylo to výborné rozhodnutí. Studenti byli úžasní, senioři maximálně spokojení ... bylo to krásné,“ popsala akci Ilona Loužecká za tým Senior pointu. Letošního ročníku se zúčastnilo 6 pětičlenných týmů nejen z Havlíčkova Brodu, ale i z Přibyslavi nebo Pohledu. „Velice děkujeme sponzorům této akce, díky nimž vítězové získali například hodinový kurz golfu pro celý tým nebo poukázku na výborné řízky pro celý tým. Každý účastník získal i drobné dárky z Kraje Vysočina. Děkujeme dobrovolnicím Ilonce Venzhoferové, studentkám SZŠ a VOŠZ Havlíčkův Brod a členkám ČČK za pomoc při organizaci a Milanu Šustrovi za fotografie,“ dodala Ilona Loužecká.

Práce dobrovolníka v nemocnici je důležitá

Dobrovolník je člověk, který bez nároku na odměnu věnuje svůj čas, um a energii ve prospěch jiných lidí. Posláním dobrovolnictví v nemocnici je napomoci ke zlepšení psychosociálních podmínek hospitalizovaných pacientů. Dobrovolníci mají poskytnout svoji podporu a pomoc, aby pacienti lépe překlenuli náročnou životní situaci v období, které tráví v nemocnici. „Setkání s našimi dobrovolníky v Nemocnici Havlíčkův Brod mělo hodnotit dobrovolnickou činnost v naší nemocnici, informovat dobrovolníky o aktivitách, které jsou pro naše pacienty zajišťovány a hledat další prostor a možnosti spolupráce. Hlavním smyslem setkání však bylo především ocenit práci dobrovolníků, poděkovat jim za jejich čas, který nezištně věnují pacientům.

Letos obětovali již 45 hodin svého volného času. A za to jim moc děkujeme!“ říká mluvčí nemocnice Petra Černo. Oddělení dlouhodobě nemocných realizuje projekt spolupráce s dobrovolníky již od roku 2008 a má celkem 11 dobrovolníků.

AZ Centrum zve

V sobotu 12. listopadu bude pro veřejnost otevřena keramická dílna AZ Centra, a to od 9 do 12 hodin. Přijďte si vyrobit vánoční dekoraci pro radost. Ještě stále se také můžete hlásit na úterní keramické kroužky od 15.00 do 16.15 a od 16.15 do 17.45. Více informací a kompletní nabídku zájmových útvarů najdete na www.azcentrumhb.cz

Loutkové divadlo Kráta zahájilo sezónu pohádek

Od začátku října opět hraje loutkové divadlo v budově AZ Centra. Nedělní pohádky jednou za 14 dní začínají vždy v 15 hodin. Divadelní sál má novou vzduchotechniku a v zákulisí je vidět, kolik práce zde loutkáři od minulé sezóny udělali. Nové jsou také další dvě loutky, jedna je samozřejmě Kašpárek. Divadlo Kráta také pokřtí 18. 11. v pražské UNIMĚ Almanach loutkových divadel, kam je také zařazeno. „Vítáme také nové loutkoherce. Naši studenti odchází do měst na studia a nám chybí obsazení, proto zveme všechny,

kdo loutkovému divadlu fandí, aby se mezi nás přišli podívat,“ dodal principál Milan Kintšner.

Stránku připravila S. Pátková

PŮJČUJEME, PRODÁVÁME A VYDÁVÁME NA POUKAZY ZDRAVOTNÍ POMŮCKY

Mechanické vozíky,
elektrické polohovací postele, chodítka,
sedačky do vany a do sprchy, toaletní židle,
antidekubitní matrace, hole a berle, nástavce na WC,
bandáže a ortézy, atd. a veškerý zdravotní materiál
pro lékaře i pacienty.

Rádi Vám poradíme a pomůžeme
s výběrem a obstaráním vhodné
zdravotní pomůcky i její aplikací,
zajistíme případnou dopravu a montáž.

**OTEVÍRACÍ
DOBA**
Pondělí–Pátek
8.00–15.30 hod.

INCO s.r.o. Chotěboř, Žižkova 858, www.inco.cz
telefon: 774 774 743, e-mail: novotna@inco.cz

PRODEJNA KLAS ZEMPO STOBER

Spolehlivý partner pro všechny kutily, zahrádkáře, řemeslníky, vinaře,
zemědělce a chovatele zvířat v **Havlíčkově Brodě**.

PODZIMNÍ PÉČE O ZAHRADU – CO STIHNOUT DO KONCE LISTOPADU?

Listopad je měsícem příprav na další sezónu a celkové přípravy vegetace k zimnímu spánku. Máme pro Vás pár podzimních tipů na přípravu zahrady na další sezónu:

- shrabujte listí, **hrábě nabízíme od 32 Kč**,
- zazimujte hadice na zalévání,
- zvertikulujte a naposledy posekejte trávník,
- zahradu dokanale odplevte, **nabízíme zahradní zateplené rukavice**
- je také čas na sázení ovocných stromků, cibulovin a růží,
- stávající choulolistivější dřeviny dobře zazimujte a kmeny ochraňte proti okusování zvěře,
- zryjte záhony po sklizni zeleniny a připravte je na nadcházející sezónu,
- proti zimním mrazům si opatřete **netkanou textilií** na ochranu choulolistivějších rostlin, **u nás ji seženete za 15 Kč/m**
- pro správné zimování je třeba změnit **hnojivo na podzimní**, **to vám můžeme nabídnout za 75 Kč**

Nátěr proti ukusu zvěři 1kg

135 Kč

Rukavice Bluetail zimní

110 Kč

Haviřská 662, 580 01 HAVLÍČKŮV BROD • T: 569 428 874 • E: zempohb@stober.cz
PO – PÁ : 7.00 – 17.00 • SO: 7.30 – 12.00

www.artven.cz

Podzim je **OPTIMÁLNÍ ČAS** na
LASEROVÉ ZÁKROKY
SPECIÁLNÍMI LÉKAŘSKÝMI LASERY

Ambulance s dlouholetou praxí v oboru vám nabízí

- EPILACE nežádoucího ochlupení ■ ODSTRANĚNÍ ŽILEK na nohou a v obličeji ■ ODSTRANĚNÍ červených znamének a kožních výrůstků ■ OMLAZENÍ PLETI – na obličeji, krku, hřbetech rukou ■ KOREKCE jizev ■ REDUKCE pigmentací ■ DALŠÍ DERMATOLOGICKÉ A ESTETICKÉ ZÁKROKY ■ vyhlazení vrásek aplikací botulotoxinu a injekčních výplní ■ mezoterapie kyselinou hyaluronovou ■ chemický a laserový peeling ■ vyšetření mateřských znamének ■ redukce pigmentací ■ omlazení pleti radiofrekvenční metodou ■ injekční lipolýza ■

ART & VEN ŽILNÍ CHIRURGIE
a LASEROVÁ DERMATOLOGIE

ORDINACE U Rybníčku 4036, 580 01 Havlíčkův Brod
e-mail: henzl@artven.cz ■ telefon prosíme pouze PO–PÁ
v uvedených hodinách: 9–15 hod. – 606 285 110

DÁLE NABÍZÍME VEŠKEROU AMBULANTNÍ PÉČI O ŽILNÍ SYSTÉM: operace křečových žil, tříselných a pupečních kýl, léčbu nehojících se bércových vředů. JSME CÉVNÍ PORADNOU PRO ONEMOCNĚNÍ tepen a žil dolních končetin.

KOSMETICKÝ SALON BEAUTY Z. REZNIČENKOVÁ

Nabízí

- Klasické kosmetické ošetření
- Přístrojové ošetření mikrodermabraze
- CND Shellac jediný certifikovaný salon v H.B.

Novinky

- Mezoterapie dermarolerem – zbavte se vrásek a unavené pleti
- Podzimní kolekce barev pro CND Shellac
- Dekorativní kosmetika Alcina – trendy podzim 2016

Na Valech 3568, Havlíčkův. Brod

www.salonzita.cz

777 225 789, 569 422520

PO – PÁ 8.00 – 19:00 hod

NIKOLA KAPLANOVÁ
Grafická designérka
Kompletní propagační grafika a digitální umění

Nechte svůj projekt stát se výjimečným

mobil: +420 721 801 873 | nikola.kaplanova@email.cz

www.nikolakaplanova.cz

OD 2. 11. 2016
POBOČKA
HAVLÍČKŮV
BROD NA NOVÉ
ADRESE

KDE NÁS NAJDETE:

Nádražní 46, 580 01 Havlíčkův Brod, tel.: 569 425 323

OTEVÍRACÍ DOBA:

PO 8:00–12:00 13:00–17:00

ST 8:00–12:00 13:00–17:00

ČT 8:00–12:00 13:00–15:30

PŘI NÁVŠTĚVĚ POBOČKY MŮŽETE ZDARMA
VYUŽÍT SLUŽBU MĚŘENÍ TLAKU A TUKU V TĚLE.

kód pojišťovny

205

Česká průmyslová
zdravotní pojišťovna

S námi máte navíc...

Jaromír Stojan

Narodil se v roce 1929 v Praze, kde strávil celé dětství a dospívání. Poté ho osud zavedl na různá místa po celém Československu, aby skončil v roce 1954 v Havlíčkově Brodě. Jaromír Stojan sám o sobě říká, že měl vždy štěstí na lidi, a to i přes krutosti, které mu minulý režim způsobil. V padesátých letech byl odsouzen za protistátní činnost.

„Já se nerad nechávám někým ovlivňovat,“ říká Jaromír Stojan, když se ho zeptám, jakým způsobem se formovaly jeho politické názory. „Skončila válka a v ní žádná politika neexistovala. Mně bylo tenkrát 16 let. Vynořila se nová spousta politických stran, ve kterých jsem se neorientoval.“ I proto se Jaromír Stojan rozhodl navštěvovat různé politické mítinky, z nichž se mu jeden stal osudným.

Na volebním setkání KSČ se teprve jako sedmnáctiletý přihlásil o slovo a veřejně kritizoval tamního tajemníka. Tajemníka pak vypískali, ale tajemníkem zůstal. „Kromě jiného mě tenkrát štválo, že se kdejaké lidské smetí, na krku s válečnými zločiny, přidalo k partaji a vše bylo najednou zapomenuto,“ vysvětluje pamětník.

Jeden den v roce 1949 mu změnil celý život. Když přišel z práce, čekala na něj doma výzva na telefonát. Na poště, kde se měl hovor uskutečnit, ho za rohem neznámí muži přepadli. „Natáhli mi na hlavu pytel od brambor a odvezli mě do lesa, kde mě vyslýchali a bili.“

Jaromír Stojan vypráví jeden z mnoha paradoxů, jež ho v životě potkaly: „Jak jsem tam tak stál, přivázaný k bříze, ten strom si moc dobře pamatují, ukázali mi na vykopanou jámu přede mnou s tím, že to bude můj hrob. A mě v tu chvíli napadlo jen ‚Pánové, do toho se já teda vážně nevejdu!‘“

Představili se jako národně socialističtí partyzáni a vyhrožovali mu zabitím celé jeho rodiny. Po několika dnech vyšlo najevo, že šlo o maskované příslušníky Státní bezpečnosti. Jaromír Stojan byl zatčen a vyslýchán za protistátní zločin, nevěděl, že zatkli také rodiče. „Fackovali mě vždy přes ručnik. Pak mě vedli chodbou do druhé místnosti tak, abych se střetnul se svým otcem, kterého také sebrali. Ten měl obličej celý od krve,“ vypráví děsivé okamžiky.

Ale i v těchto chvílích si dokázali mnozí z estébáků zachovat lidskou tvář. „Jeden z nich za mnou přišel, křičel na mě všechna sprostá slova a vrhl se na mě. K mému překvapení ale nemlátil mě, ale do podlahy a v tu chvíli mi říkal: ‚Nic neříkej, táta taky nic neřekl.‘“ Při výslechu se na něj přišel i se zřejmým zadostiučiněním podívat i okresní rudý tajemník.

Trestaný byl přivezen do Prahy na Pankrác, kam se mu váže další spousta vzpomínek. Zaslechl totiž příslušníky Státní bezpečnosti, jak si říkají: „Ještě tak čtyři a máme splněnou normu.“ Až později mu došlo, že tenkrát zatýkali, aby plnili plán pro obsazení pracovníků do uranových dolů. A k věznicím na Pankráci dodává: „Dodnes nedovedu pochopit, jak jsme tam žili.“

Odsouzen byl nakonec na dva roky, tenkrát mu bylo teprve dvacet let a ještě ke všemu mu advokát sehnáný od rodičů doporučil nenosit kravatu, ale rozhalenku, vypadal tedy ještě jako dítě. „Také mi doporučil neklást odpor a přiznat se. Tak jsem i učinil, přestože nás dali do skupin asi o 14 lidech a obvinili nás ze společného plánování státního převratu. Nikdy předtím jsem mnohé z těchto lidí neviděl,“ dodává Jaromír Stojan.

Několik dní po soudu byl Jaromír Stojan eskortován do rozřazovacího tábora, kde se stal svědkem vraždy jednoho z vězňů. „Viděl jsem už mnoho, ale obraz toho, jak rozstříleli anglického důstojníka, když šel na estébákův rozkaz sebrat hadr z plotu, za pokus o útok, nedokážu vyhnat z hlavy.“

Sám měl v dalším pracovním táboře Barbora štěstí, když byl zařazen jako důlní zámečnick. Přestože šlo také o náročnou práci, té největší dřině unikl. Po odsouzení trestu ho čekala ještě vojenská služba, kterou prožil na různých místech země. Svoji službu u PTP dokončil v Praze.

Po návratu z vojny v roce 1954 se odstěhoval do Havlíčkova Brodu a začal pracovat v místní pilníkárně. „Už si nepamatuji, jestli někde v časopise, nebo v rozhlasu, inzerovali, že je v Brodě nová moderní pilníkárna. V Praze jsem se už nikdy necítil bezpečně a tak jsem se rozhodl do toho jít,“ vzpomíná Jaromír Stojan.

Kromě toho je na Vysočině blíže k přírodě, kterou tolik miluje. Několikrát týdně se věnuje své zahrádce a nadšeně vypráví o rostlinách. Také tu už léta působí jako předseda okresní pobočky Konfederace politických vězňů. Často si ho školy z města i okolí zvou, aby žákům přednášel o svém životě a hrůzách režimu.

„Je velmi důležité, aby se mládež o tuto novodobou historii zajímala. Děti častokrát poslouchají s velkým zaujetím. Setkal jsem se i s reakcí: ‚To nám ještě nikdo nikdy neřekl.‘ Je naprostá nezodpovědnost, že lidé dnes nechodí k volbám. Častokrát slyším někoho nadávat na politickou situaci v Česku, ale ten člověk sám volit nebyl. Nemá vůbec právo kritizovat.“

U příležitosti výročí 17. listopadu se Jaromír Stojan každoročně účastní kladení věnců u Památníku obětem komunismu v Havlíčkově Brodě, kde má i projev. Jen by si přál, aby se tato pieta mohla odehrávat ve všední den, tak by se mohli účastnit žáci škol. „My si to nepotřebujeme vyprávět jeden druhému. My už to známe. Potřebujeme, aby nová generace poslouchala!“

Kateřina Kadlecová

